

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ PRO STRANY

Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2006 byly především vítězstvím velkých stran, a to i přesto, že se poprvé dostala do Parlamentu ČR Strana zelených. Ať už to byl výsledek předvolební kampaně nebo politiky předchozích let, je nesporné, že podíl hlasů získaných mimoparlamentními stranami dosáhl v těchto volbách historického minima.

Ke stejnému vývoji došlo i na Vysočině, s tím rozdílem, že Strana zelených tady žádný mandát nezískala. Nejpodstatnějším rozdílem krajského výsledku od celorepublikového, byl úspěch ČSSD, která zvítězila ve většině obcí kraje. Specifikem Vysočiny je také po Zlínském kraji druhý nejvyšší podíl hlasů ve prospěch KDU-ČSL.

Podíl věřících v obci v %	Vítězná strana			
	ČSSD	KDU-CSL	KSČM	ODS
do 30	7	0	0	7
30 - 39	40	1	1	17
40 - 49	78	1	3	21
50 - 59	119	3	6	23
60 - 69	109	11	8	28
70 - 79	94	18	0	14
80 a více	47	22	1	3

Vliv náboženského vyznání

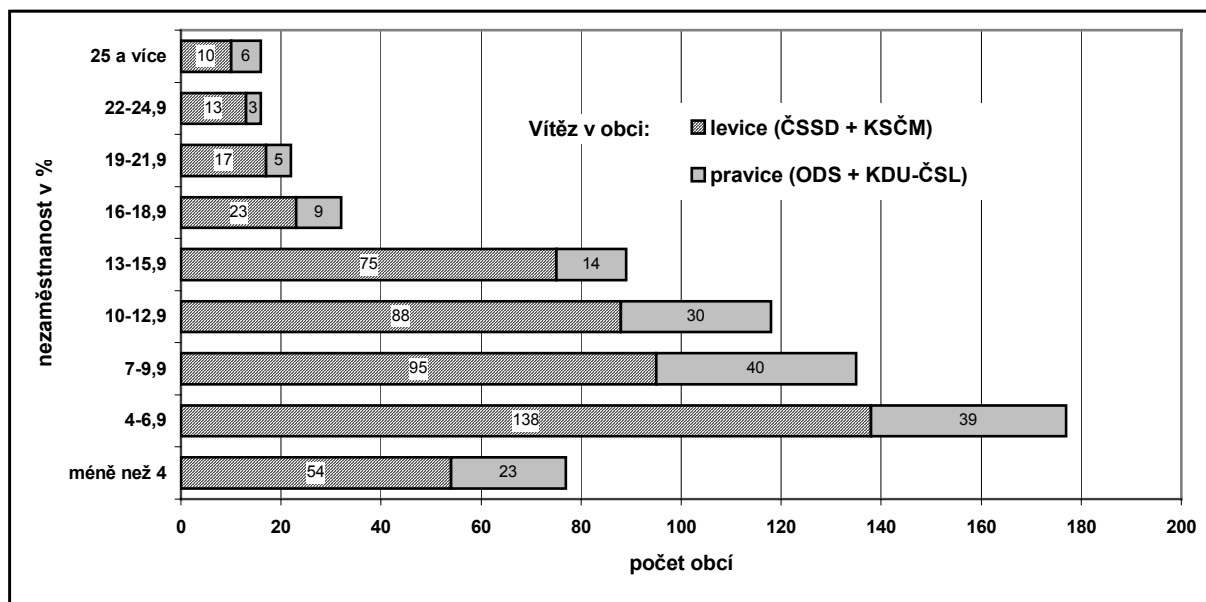
Úspěch KDU-ČSL souvisí nepochybně s vyšší religiozitou obyvatelstva ve východních částech kraje. K ověření této hypotézy byly použity údaje ze SLDB 2001 týkající se náboženského vyznání. Tabulka četností uvedená vlevo uvádí vztah vítězné strany v obci a podílu věřícího obyvatelstva.

Test nezávislosti provedený na těchto datech potvrzuje závislost obou ukazatelů na 1% hladině významnosti.

Vliv nezaměstnanosti

Zájem voličů o určitou stranu bývá občas dáván do souvislosti s nezaměstnaností. Takovou domněnku ovšem není snadné exaktním způsobem dokázat. Nejtěsnější vztah se ukazuje při srovnání velkých územních celků tj. krajů. Tam je skutečně pozorovatelný vyšší zájem voličů o levice v krajích s vysokou nezaměstnaností. Při porovnávání vztahu obou veličin ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v ČR zjišťujeme jen velmi mírnou lineární korelaci, a sice 0,6¹ pro ČSSD, -0,5 pro ODS a 0,4 pro KSČM. Vztah mezi mírou nezaměstnanosti a podílem hlasů pro KDU-ČSL není korelovaný vůbec. To naznačuje, že v obvodech s vyšší nezaměstnaností by mohli voliči dát častěji přednost ČSSD před ODS. Podrobná analýza volebních výsledků na Vysočině dává poněkud rozdílné výsledky. Koeficient korelace míry nezaměstnanosti a podílu hlasů pro ODS je tady mnohem vyšší (-0,7), naopak pro ČSSD zanedbatelný (0,3). Navíc je třeba vzít v úvahu, že korelační vztah není vztahem příčinným, takže přinejmenším pro Vysočinu nelze s určitostí tvrdit, že nezaměstnanost sama o sobě má rozhodující vliv na volbu strany. Graf 3 zjednodušuje skutečnost na stav, kdy je vítězství připsáno pouze levici či pravici (na nerozhodné výsledky není brán zřetel), ale ani v tomto případě není vliv nezaměstnanosti prokazatelný.

Graf 6: Volby PS 2006 – Nezaměstnanost a vítězné strany v obcích Vysočiny

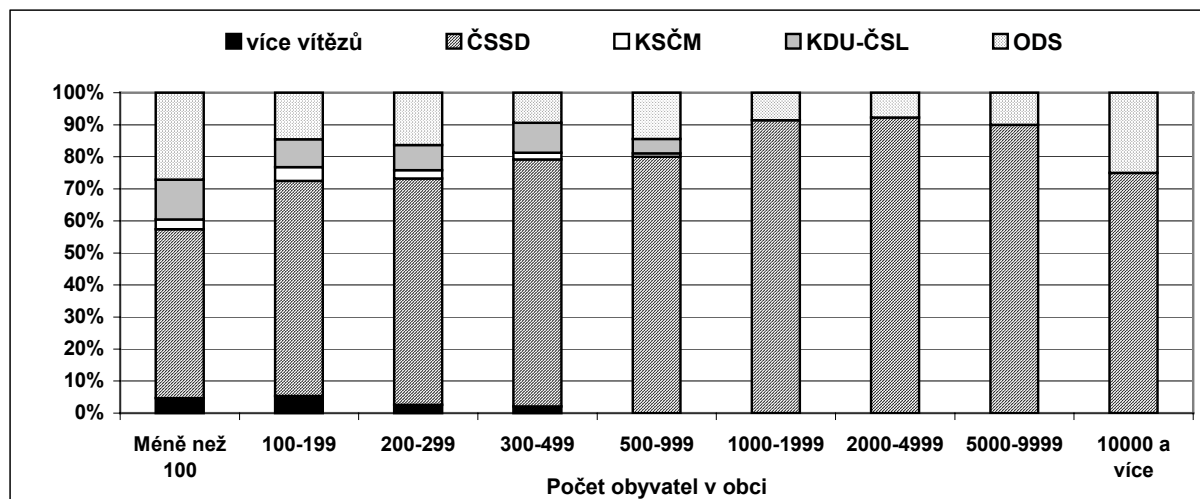
Nejvíce podnikatelů (fyz. osob) na 1 000 voličů připadá v obcích, kde zvítězila Občanská demokratická strana (téměř 18 podnikatelů/1 000 voličů). V ostatních obcích, kde byly preferovány jiné strany se průměrný počet podnikatelů pohybuje okolo 15,5. Závislost mezi podílem hlasů pro ODS a podnikatelskou aktivitou ovšem není v kraji příliš silná, korelační koeficient nedosahuje ani 0,4.

¹ Pearsonův korelační koeficient

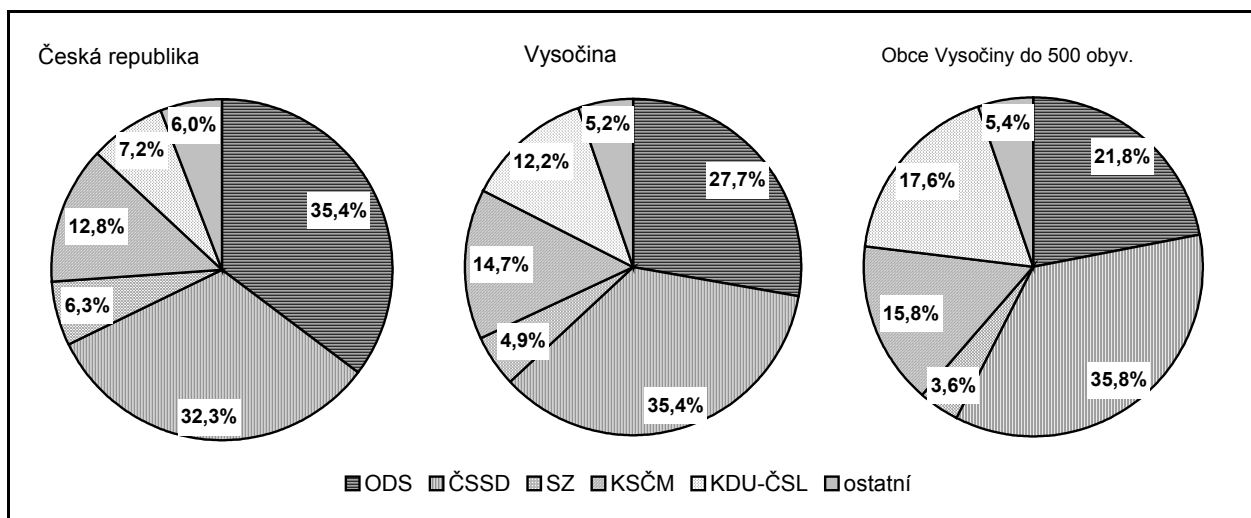
Velikost obcí a vítězná strana

Graf 7 naznačuje vztah mezi velikostní skupinou obce a stranou s nejvyšším počtem hlasů. Na ose x jsou vymezeny podíly obcí s vítěznými stranami na všech obcích příslušné kategorie. Je na první pohled patrné, že strany KDU-ČSL a KSČM dokázaly zvítězit jen v obcích do 1 000 obyvatel. Ve větších obcích bylo vítězství připsáno pouze ve prospěch ČSSD nebo ODS. V malých obcích se také častěji stávalo, že počet hlasů byl shodný pro více stran.

Graf 7: Strany s nejvyšším počtem hlasů na Vysočině podle velikostních skupin obcí

Graf 8: Podíl hlasů pro vybrané strany v České republice a na Vysočině

Výsledky hlasování v obcích s 500 a více obyvateli

Tabulky 11 až 15 uvádějí výsledky hlasování při volbách do Poslanecké sněmovny na Vysočině v posledních deseti letech. Vzhledem ke značnému počtu malých obcí v kraji jsou v tabulkách zahrnuta jen sídla s 500 a více obyvateli. Tyto obce představují hlavní voličský potenciál – téměř 80 % obyvatelstva kraje. Odlišnost volebního výsledku v malých obcích od výsledku krajského je patrná z grafu 8 a byla již zmíněna v předchozím textu.

Níže uvedený text již zohledňuje pouze obce s nejméně 500 obyvateli.

Česká strana sociálně demokratická

Jak vyplývá z následujících tabulek, získala v průběhu posledních deseti let ČSSD větší podporu téměř ve všech zkoumaných obcích. K největšímu nárůstu došlo v Lípě a dále v Budišově. Naopak největší pokles podpory byl v Leštině u Světlé a Vyskytné. Celkově však od roku 1996 byl zaznamenán pokles podílu získaných hlasů jen ve třech velkých obcích kraje. Ve srovnání s minulými volbami v roce 2002 je ovšem výsledek o něco horší – k poklesu došlo v 19 obcích.

Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

Vývoj pro KDU-ČSL nebyl tak příznivý jako pro ČSSD, i když je nutno vzít v úvahu, že v minulých volbách kandidovala tato strana v koalici společně s US-DEU a tudíž získala i více hlasů než letos. Přesto patří Vysočina spolu se Zlínským a Jihomoravským krajem k regionům s tradičně vysokou podporou křesťanských demokratů. Od roku 1996 došlo ve 108 ze 156 obcí nad 500 obyvatel k poklesu získaného podílu. Největší pokles podílu nastal v Oslavici a o něco menší byl v Myslibořicích. Naopak nejvíce získala strana v Dalešicích a Radešinské Svatce.

Komunistická strana Čech a Moravy

I když podpora KSČM na Vysočině přesahuje celorepublikový průměr i tady strana od roku 2002 hodně ztratila. Téměř ve všech 156 obcích nad 500 obyvatel byl sečten nižší podíl hlasů pro KSČM než tomu bylo v posledních parlamentních volbách. Jen v pěti obcích byl výsledek opačný. Do roku 2002 naopak docházelo k růstu podpory, proto i výsledek srovnání celého desetiletí není pro stranu tak nepříznivý. Stejně jako u KDU-ČSL to může souviset s vymíráním popř. neúčastí nejstarších populačních ročníků. Nejhorší pokles během deseti let zaznamenali v Horních Dubenkách a v Herálci. Nejlepší výsledek byl zjištěn v Dalešicích a v Myslibořicích.

Občanská demokratická strana

Měřeno absolutním počtem hlasů, obsadila ODS v kraji druhé místo. Poněkud lépe pro ni vyznívá zkoumání celkového vývoje podpory. Od roku 2002 nedošlo k poklesu v žádné obci, od roku 1996 pouze ve dvaceti obcích. V Rynárci v okrese Pelhřimov byl nárůst podílu získaných hlasů nejvyšší od roku 1996 a druhý nejvyšší od roku 2002. Opačný výsledek pro stranu vykazuje Rozsochatec a Výčapy.

